

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnara a soudkyně JUDr. PhDr. Aleny Novotné, Ph. D., a JUDr. Lucie Bičákové ve věci

- žalobkyně: a) **České dráhy, a. s.**, IČO 70994226
sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
doručovací adresa: Na Sklárně 1, 301 00 Plzeň
- žalobkyně: b) **METRANS Rail s. r. o.**, IČO 26361485
sídlem Podleská 926, 104 00 Praha 10
- žalobkyně: c) **Správa železnic, státní organizace**, IČO 70994234
sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1
doručovací adresa: Riegrovo Náměstí 914, 500 02 Hradec Králové
- žalobkyně: d) **ČD Cargo, a. s.**, IČO 28196678
sídlem Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7
zastoupena advokátem Mgr. Miloslavem Strnadem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- účastnice: 1. **PKP CARGO INTERNATIONAL a. s.**, IČO 47675977
sídlem Hornoplní 3314/38, 702 62 Ostrava
zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Kravčíkem
sídlem Občanská 1115/16, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava
- účastnice: 2. **ARRIVA vlaky s. r. o.**, IČO 28955196
sídlem Křížíkova 148/34, 186 00 Praha 8
- účastnice: 3. **AŽD Praha s. r. o.**, IČO 48029483
sídlem Žirovnická 2/3146, 106 17 Praha 10
- účastnice: 4. **BF Logistics s. r. o.**, IČO 27406911
sídlem U Elektry 203/8, 198 00 Praha 9
- účastnice: 5. **BULK TRANSSHIPMENT SLOVAKIA, a. s.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 36774278
sídlem Železničná 1, 076 43 Čierna nad Tisou, Slovakia
- účastnice: 6. **Carbo Rail CZ, s. r. o.**, IČO 06229026
sídlem Opletalova 1284/37, 110 00 Praha 1
- účastnice: 7. **Cargo Motion s. r. o.**, IČO 28270304
sídlem Sokolská třída 2800/99, 702 00 Ostrava
- účastnice: 8. **CER Slovakia a. s., odštěpný závod**, IČO 06920381
sídlem Záměstní 1155/27, 710 00 Slezská Ostrava
- účastnice: 9. **CityRail, a. s.**, IČO 24199010
sídlem Magistrů 202/16, 141 00 Praha 4

- účastnice: 10. **CZ Logistics, s. r. o.**, IČO 62957937
sídlem Semanínská 580, 560 02 Česká Třebová
- účastníka: 11. **VIAMONT Servis a. s.**, IČO 25021851
sídlem Blahoslavova 937/62, 400 01 Ústí nad Labem
- účastnice: 12. **VÍTKOVICKÁ DOPRAVA a. s.**, IČO 25909339
sídlem 1. máje 3302/102a, 703 00 Ostrava
- účastnice: 13. **Výzkumný Ústav Železniční, a. s.**, IČO 27257258
sídlem Novodvorská 1698/138, 142 00 Praha 4
- účastnice: 14. **ZABABA, s. r. o.**, IČO 27148548
sídlem Radlická 2001/56, 150 00 Praha 5
- účastnice: 15. **Železničné stavby, a. s. Košice**, IČO 31714421
sídlem Južná trieda 66, 040 01 Košice
- účastnice: 16. **ČD Cargo, a. s.**, IČO 28196678
sídlem Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7
zastoupená advokátem Mgr. Miloslavem Strnadem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- účastnice: 17. **ČESKÁ ZÁPADNÍ DRÁHA s. r. o.**, IČO 03944948
sídlem Resslerova 526/20, 301 00 Plzeň
- účastnice: 18. **DB Cargo Czechia s. r. o.**, IČO 25785419
sídlem Hlubinská 1378/36, 702 00 Ostrava
- účastnice: 19. **DBV-ITL, s. r. o.**, IČO 25786768
sídlem Polepská 867, 280 02 Kolín
- účastnice: 20. **Die Länderbahn GmbH DLB, organizační složka**, IČO 29018889
sídlem Oldřichovská 696, 463 34 Hrádek nad Nisou
- účastnice: 21. **DRAKEM, s. r. o.**, IČO 27678989
sídlem náměstí SNP 1140/32, 613 00 Brno
- účastnice: 22. **EDIKT a. s.**, IČO 25172328
sídlem Rudolfovska tř. 461/95, 370 01 České Budějovice
- účastnice: 23. **Elektrizace železnic Praha a. s.**, IČO 47115921
sídlem nám. Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4
- účastnice: 24. **EP Cargo a. s.**, IČO 24721166
sídlem náměstí Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4
- účastnice: 25. **EUROVIA CS, a. s.**, IČO 45274924
sídlem U Michelského lesa 1581/2, 140 00 Praha 4

- účastnice: 26. **EXPRESS GROUP s. r. o.**, IČO 25696645
sídlem Laudova 1025/9, 163 00 Praha 6
- účastnice: 27. **FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a. s.**, IČO 25317628
sídlem Mlýnská 388/68, 602 00 Brno
- účastnice: 28. **GJW Praha spol. s r. o.**, IČO 41192869
sídlem Mezitrat'ová 137/46, 190 00 Praha 9
- účastnice: 29. **GW Train Regio a. s.**, IČO 28664116
sídlem U Stanice 827/9, 400 03 Ústí nad Labem
- účastnice: 30. **Hroší stavby Morava a. s.**, IČO 28597460
sídlem Hodolanská 413/32, 772 00 Olomouc
- účastnice: 31. **Chládek & Tintěra, a. s.**, IČO 62743881
sídlem Nerudova 1022/16, 412 01 Litoměřice
- účastnice: 32. **Chládek a Tintěra Havlíčkův Brod, a. s.**, IČO 60932171
sídlem Průmyslová 941, 580 01 Havlíčkův Brod
- účastnice: 33. **Chládek a Tintěra, Pardubice a. s.**, IČO 25253361
sídlem K Vápence 2677, 530 02 Pardubice
- účastnice: 34. **I.G. Rail, s. r. o.**
sídlem Mostová 2, 811 02 Bratislava, Slovakia
- účastnice: 35. **IDS - Inženýrské a dopravní stavby Olomouc a. s.**, IČO 25869523
sídlem Albertova 229/21, 779 00 Olomouc
- účastnice: 36. **IDS CARGO a. s.**, IČO 27820017
sídlem Albertova 229/21, 779 00 Olomouc
- účastnice: 37. **JARO Česká Skalice, s. r. o.**, IČO 25934473
sídlem Havlíčkova 610, 552 03 Česká Skalice
- účastnice: 38. **Jindřichohradecké místní dráhy, a. s.**, IČO 62509870
sídlem Nádražní 203, 377 01 Jindřichův Hradec
- účastnice: 39. **KK - provoz a opravy lok. s. r. o.**, IČO 25834282
sídlem Býškovice 108, 753 53 Býškovice
- účastnice: 40. **Kladenská dopravní a strojní s. r. o.**, IČO 28170679
sídlem Wolkerova 2766, 272 01 Kročehlavy
- účastnice: 41. **KŽC Doprava, s. r. o.**, IČO 27423069
sídlem Meinlinova 336/1a, 190 16 Praha 9
- účastnice: 42. **Leo Express Global a. s.**, IČO 29016002
sídlem Řehořova 908/4, 130 00 Praha 3

- účastnice: 43. **Leo Express s. r. o.**, IČO 06661572
sídlem Řehořova 908/4, 130 00 Praha 3
- účastníka: 44. **Lokálka Group, spolek**, IČO 47695609
sídlem Plzeňská 334, 337 01 Plzeňské Předměstí, Rokycany
- účastnice: 45. **LOKO TRANS s. r. o.**, IČO 60731796
sídlem Voříškova 289/2, 623 00 Brno
- účastnice: 46. **LOKORAIL, a. s.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 36564443
sídlem Horárska 12, 821 09 Bratislava, Slovakia
- účastnice: 47. **LokoTrain s. r. o.**, IČO 28903811
sídlem Školní 353, 560 02 Česká Třebová
- účastnice: 48. **LOKOTRANS SERVIS s. r. o.**, IČO 26931443
sídlem Drážní 11/1152, 627 00 Brno
- účastnice: 49. **LTE Logistik a Transport Czechia s. r. o.**, IČO 27208028
sídlem Drážďanská 506/8, 400 07 Ústí nad Labem - Krásné Březno
- účastnice: 50. **LTE Logistik a Transport Slovakia s. r. o.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 35845961
sídlem Kopčianska 1, 851 01 Bratislava, Slovakia
- účastnice: 51. **MBM rail s. r. o.**, IČO 25277171
sídlem Žižkova 595, 551 01 Jaroměř
- účastnice: 52. **METRANS, a. s.**, IČO 40763811
sídlem Podleská 926/5, 104 00 Praha 10
- účastnice: 53. **MH - spedition, s. r. o.**, IČO 01484494
sídlem Nuselská 262/34, 140 00 Praha 4
- účastnice: 54. **N+N - Konstrukce a dopravní stavby Litoměřice, s. r. o.**,
IČO 44564287
sídlem Nerudova 2215, 412 01 Litoměřice
- účastnice: 55. **NOR a. s.**, IČO 13585312
sídlem Lipová 509, 541 01 Trutnov
- účastnice: 56. **OHL ŽS, a. s.**, IČO 46342796
sídlem Burešova 938/17, 660 02 Brno
- účastnice: 57. **OLOMOUCKÁ DOPRAVNÍ s. r. o.**, IČO 27778479
sídlem U Panelárny 538/1, 772 00 Olomouc
- účastnice: 58. **Ostravská dopravní společnost, a. s.**, IČO 60793171
sídlem U Tiskárny 616/9, 702 00 Ostrava

- účastnice: 59. **Ostravská dopravní společnost - Cargo, a. s.**, IČO 05663041
sídlem U Tiskárny 616/9, 702 00 Ostrava
- účastnice: 60. **PDV RAILWAY a. s.**, IČO 22792597
sídlem Blahoslavova 937/62, 400 01 Ústí nad Labem
- účastnice: 61. **PEDASTA dopravní stavby, s. r. o.**, IČO 01717243
sídlem Zelená 2179/13, 412 01 Litoměřice
- účastnice: 62. **Petrolsped Slovakia s. r. o. - organizační složka**, IČO 29450705
sídlem Brněnská 412/59, 783 01 Olomouc
- účastnice: 63. **Pirell CZ s. r. o.**, IČO 62029827
sídlem Husova 690, 560 02 Parník
- účastníka: 64. **PKP CARGO SPÓLKA AKCYJNA**
sídlem Grójecka 17, 02-021 Warszawa, Polsko
- účastnice: 65. **Prvá Slovenská železničná, a. s.**
sídlem Pri Habánskom mlyne 30, 811 04 Bratislava, Slovakia,
doručovací adresa: Ku Bratke 5, 934 05 Levice, Slovakia
- účastníka: 66. **PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOLEJOWYCH KOLPREM
SPÓLKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**
sídlem ul. AL.J.PIŁSUDSKIEGO 92, 41-308 DĄBROWA GÓRNICZA,
Poland
- účastnice: 67. **Puš s. r. o.**, IČO 48154547
sídlem Bezručova 1665, 544 02 Dvůr Králové nad Labem
- účastnice: 68. **Rail Cargo Carrier - Czech Republic s. r. o.**, IČO 01569236
sídlem Žerotínova 1132/34, 130 00 Praha 3
- účastnice: 69. **Rail system s. r. o.**, IČO 29381614
sídlem Lukavice 21, 789 01 Lukavice
- účastnice: 70. **Railtrans International, a. s.**
sídlem Trnavská cesta, 920 41 Leopoldov, Slovakia
doručovací adresa: Rajska 7, 811 08 Bratislava, Slovakia
- účastnice: 71. **Railway Capital a. s.**, IČO 24158071
sídlem Plzeňská 157/98, 150 00 Praha 5
- účastnice: 72. **RegioJet a. s.**, IČO 28333187
sídlem Náměstí Svobody 86/17, 602 00 Brno
- účastnice: 73. **REKOP s. r. o.**, IČO 27499499
sídlem Průmyslová 1895/1, 568 02 Svitavy
- účastnice: 74. **RETROLOK s. r. o.**, IČO 24830275
sídlem Nádražní 279/1, 150 00 Praha 5

- účastnice: 75. **RM LINES, a. s.**, IČO 27274489
sídlem Jednoty 1931, 356 01 Sokolov
- účastnice: 76. **RPKM s. r. o.**, IČO 28084071
sídlem Chelčického 122/8, 370 01 České Budějovice
- účastnice: 77. **RTS Rail Transport Service GmbH**
sídlem Puchstraße 184b, A-8055 Graz, Austria
- účastnice: 78. **RUTR, spol. s r. o.**, IČO 49244515
sídlem Chodovská 1106/7, 141 00 Praha 4
- účastnice: 79. **SART-stavby a rekonstrukce a. s.**, IČO 25898671
sídlem Uničovská 2944/1b, 787 01 Šumperk
- účastnice: 80. **SD - Kolejová doprava, a. s.**, IČO 25438107
sídlem Tušimice 7, 432 01 Kadaň
- účastnice: 81. **SEŽEV-REKO, a. s.**, IČO 46904859
sídlem Jarní 898/50, 614 00 Brno
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Jaromírem Škárrou
sídlem Blatného 36, 616 00 Brno
- účastnice: 82. **Skanska a. s.**, IČO 26271303
sídlem Křížíkova 682/34a, 186 00 Praha 8, Karlín
- účastnice: 83. **Slezské zemské dráhy, o. p. s.**, IČO 26819856
sídlem Bohušov 15, 793 99 Bohušov
- účastnice: 84. **SLEZSKOMORAVSKÁ DRÁHA a. s.**, IČO 47676965
sídlem Poděbradova 3360/113, 702 00 Ostrava
- účastnice: 85. **Slovenská železničná dopravná spoločnosť a. s.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 29273650
sídlem Na Štěpnici 1379/1, 960 01 Zvolen, Slovakia
- účastnice: 86. **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s.**, IČO 26348349
sídlem Staré nám. 69, 356 01 Sokolov
- účastnice: 87. **STRABAG Rail a. s.**, IČO 25429949
sídlem Železničářská 1385/29, 400 03 Ústí nad Labem
- účastnice: 88. **S u b t e r r a a. s.**, IČO 45309612
sídlem Koželužská 2246/5, 180 00 Praha 8
- účastnice: 89. **Swietelsky Rail CZ s. r. o.**, IČO 28332202
sídlem Pražská tř. 495/58, 370 04 České Budějovice
- účastnice: 90. **TCHA S ŽD s. r. o.**, IČO 27856704
sídlem Francouzská 6167/5, 708 00 Ostrava

- účastnice: 91. **TOMI - REMONT a. s.**, IČO 25508571
sídlem Přemyslovka 2514/4, 796 01 Prostějov
- účastnice: 92. **TORAMOS, s. r. o.**, IČO 61944327
sídlem Tovární 1001/129, 737 01 Český Těšín
- účastnice: 93. **TrainGo s. r. o.**, IČO 03796256
sídlem V Oblouku 579/3, 400 07 Ústí nad Labem
- účastnice: 94. **Trans Rapid s. r. o.**, IČO 03904547
sídlem Počernická 272/96, 108 00 Praha 10
- účastnice: 95. **Transport line Cargo s. r. o.**, IČO 05560349
sídlem Nové sady 988/2, 602 00 Brno
- účastnice: 96. **TRAMO RAIL, a. s.**, IČO 25369610
sídlem Železniční 547/4a, 772 00 Olomouc
- účastnice: 97. **Trat'ová strojní společnost, a. s.**, IČO 04946685
sídlem Na Valše 676/18, 702 00 Přívoz
- účastnice: 98. **TSS Cargo a. s.**, IČO 29393736
sídlem Na Valše 676/18, 702 00 Ostrava
- účastnice: 99. **TSS GRADE, a. s.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 02765055
sídlem Bratislavská 4, 917 02 Trnava, Slovakia
- účastnice: 100. **ORLEN Unipetrol Doprava s. r. o.**, IČO 64049701
sídlem Růžodol 4, 436 70 Litvínov
doručovací adresa: Litvínov-Růžodol 4, 436 70 Litvínov
- účastníka: 101. **VIALTE s. r. o.**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 46334629
sídlem Kopčianska 1, 851 01 Bratislava, Slovenská republika
zastoupená opatrovníkem JUDr. Petrem Bokotejem
sídlem Táborská 1000/23, 130 00 Praha 3

o nahrazení rozhodnutí správního orgánu (žaloba podle části páté o. s. ř.), k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. března 2023, č. j. 28 C 145/2018-472

takto:

- I. Odvolání účastníka 1) **se odmítá.**
- II. Usnesení soudu I. stupně **se** ve výrocih I., II., a III. **potvrzuje.**
- III. Usnesení soudu I. stupně **se** ve výroku IV., V., VI. a VII. **mění** jen tak, že se každému žalobci po právní moci rozhodnutí vrací soudní poplatek ve výši 2 000 Kč.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně usnesením ze dne 8. 3. 2023 zastavil řízení vedená u zdejšího soudu pod sp. zn. 28 C 145/2018 (výrok I.). Poučil žalobce, že mohou podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy rozhodnutí o zastavení řízení nabude právní moci, k Městskému soudu v Praze (výrok II.). Žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Dále rozhodl, že všem čtyřem žalobcům bude po právní moci usnesení vrácen zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč (výroky IV. až VII.).
2. Žalobou ze dne 22. 10. 2018 se žalobkyně c) domáhala nahrazení rozhodnutí správního orgánu – Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře („dále jen ÚPDI“) ze dne 19. 6. 2018 č. j. UPDI-1806/18-OPDI-SPR/ZA, sp. zn. UPDI-RPD001/17, a rozkladového rozhodnutí (předsedy) ÚPDI ze dne 23. 8. 2018 č. j. UPDI-2495/18-OPDI-SPR/KA, sp. zn. UPDI-RPD0001/17, vydaných podle § 34e zák. č. 266/1994 Sb., o drahách (dále jen „ZoD“).
3. K tomuto řízení byla následně připojena ke společnému projednání řízení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 42 C 85/2019, 23 C 171/2018 a 35 C 131/2018, neboť žaloby žalobců a), b) a d) se týkají stejného správního rozhodnutí.
4. Věcnou příslušnost obecného soudu žalobci dovodili z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (sp. zn. 1 As 28/2014 ze dne 7. 5. 2014, potvrzeného rozhodnutím zvláštního senátu ze dne 20. května 2015, č. j. Konf 3/2015-13), podle něž jsou k řízení žalobách proti rozhodnutí správního orgánu vydaných podle § 34e zákona č. 266/1994 Sb., o drahách (dále jen „ZoD“), věcně příslušné obecné soudy, řízení se řídí částí pátou zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“).
5. ÚPDI podal k žalobě nesouhlasné stanovisko a navrhl zastavení řízení pro nedostatek věcné příslušnosti dle § 104b odst. 1 o. s. ř. Současně navrhl, aby soud řízení přerušil a položil Soudnímu dvoru Evropské unie otázku, zda česká vnitrostátní úprava řízení podle části V. o. s. ř. splňuje požadavky na soudní přezkum rozhodnutí regulačního subjektu dle čl. 56 odst. 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru.
6. Soud I. stupně vyžádal stanoviska účastníků řízení k postupu dle ust. § 104b odst. 1 o. s. ř. a poté dospěl k závěru, že ačkoli podle dřívější zákonné úpravy a související judikatury obecné soudy žaloby tohoto typu projednávaly v režimu části páté o. s. ř., k projednání předmětné žaloby již není věcně příslušný. Odůvodnění tohoto procesního rozhodnutí popsal v odst. 6 až 17, vypořádal se přitom s protiargumenty žalobců. Důraz položil na zákon č. 426/2021 Sb., měnící zákon o dráhách č. 266/1994 Sb. v ustanovení § 65a odstavec 2 tak, že k *soudnímu přezkumu rozhodnutí Úřadu vydaného podle tohoto zákona jsou příslušné soudy jednající a rozhodující ve správním soudnictví*. Přechnodné ustanovení dle čl. II. bod 11 zákona č. 426/2021 Sb. vyložil tak, že míří pouze na správní řízení vedená podle zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, nikoli na soudní řízení týkající se přezkumu rozhodnutí ÚPDI.
7. Postupoval proto podle ust. § 104b o. s. ř. a řízení zastavil. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle § 146 odst. 1, písm. b) o. s. ř. O vrácení soudního poplatku žalobkyni v plné výši rozhodl s odůvodněním, že vlivem změny právní úpravy žalobci nedosáhnou rozhodnutí, které placení soudního poplatku sledovalo, a že se tak stalo bez jejich zavinění. Podle soudu I. stupně není spravedlivé, aby žalobci soudní poplatek hradili dvakrát, podruhé před správním soudem.
8. Všichni čtyři žalobci podali proti usnesení o zastavení řízení včasné odvolání a navrhli,

aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení a rozhodnutí soudu I. stupně.

9. Žalobkyně a) odkázala na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 16. 1. 2023, čj. Konf 3/2022-53. Namítla, že podle zákona č.426/2021 Sb. nelze posuzovat příslušnost soudů k řízení, započatým před účinností tohoto zákona. Argumentovala tím, že Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34 EU (dále také jen Směrnice „2012/34“) v č. 56 odst. 10 nezakazuje apelační povahu přezkumu rozhodnutí regulátora. Ani v rozhodnutích SDEU C-221/2021 a C-222/2021 a C-489/15 nespátňuje žalobkyně a) opodstatnění pro vyslovení věcné nepřislušnosti obecného soudu v této věci. Zásada, že pro určení příslušnosti soudu jsou rozhodné okolnosti existující v době zahájení řízení dle ust. § 11 odst. 1 o. s. ř., brání postupu dle ust. § 104b o. s. ř. Odkázala na rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. 11. 2022, sp. zn. 27 C 188/2020 a Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2022, sp. zn. 29 Co 365/2022.
10. Žalobkyně b) v odvolání uvedla, že v době zahájení řízení měl obecný soud věcnou příslušnost a později přijatá oprava v zákoně č. 426/2021 Sb., kterou označila za hmotněprávní (č. 9 odvolání), na tom nic nezměnil. Odkázala na rozhodnutí zvláštního senátu sp. zn. Konf 104/2008-7. K důvodové zprávě, která hovoří o dokončení správních řízení podle dosavadní úpravy, uvedla, že nejde o závazný normativní text. Dále namítla, že zastavení řízení po pěti letech od jeho zahájení je v rozporu se zásadou hospodárnosti.
11. Žalobkyně c) má s odkazem na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 16. 1. 2023, Konf 3/2022, zastavení řízení za nezákonný postup, přijatý v rozporu s právním výkladem časové působnosti zákona č. 426/2021 Sb. Ke znění důvodové zprávy uvedla, že vládní návrh novely ZoD s novým ustanovením § 65a nepočítal, proto dopad na soudní řízení není v důvodové zprávě. Svědčí o tom sněmovní tisk 912/0 Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a usnesení Hospodářského výboru této sněmovny z 52. schůze ze dne 3. 2. 2021. Upozornila rovněž na skutkovou odlišnost řízení vedených před Obvodním soudem pro Prahu 1 pod sp. zn. 23 C 48/2020 a 63 C 32/2021, neboť v nich nešlo o meritorní rozhodnutí. Odmítla argument stanoviskem Evropské komise podaným dne 30. 8. 2021 ve věci vedené před SDEU pod sp. zn. C-221/21 a C-222/21 s tím, že Evropská komise na rozdíl od SDEU nemá kompetenci posuzovat soulad národních právních systémů a evropského práva. Citované stanovisko Evropské komise porovnává s textem stanoviska ÚPDI podaného dne 22. 6. 2020 v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 1 pod sp. zn. 41 C 259/2018 a považuje je za totožná. Namítla, že soud I. stupně porušil její právo na rozhodnutí v přiměřené době a bez zbytečných průtahů, citovanou novelu ZoD vyložil restriktivně a nerespektoval judikaturu nadřízených soudů, zejm. rozhodnutí zvláštního senátu Konf. 3/2022.
12. Žalobkyně d) vyjádřila v odvolání názor, že zastavení řízení v rozporu se zákazem retroaktivity zasáhlo do jejích práv na spravedlivý proces a na hospodárné projednání žaloby bez zbytečných průtahů. Vyložila přechodné ustanovení zákona č. 426/2021 Sb. tak, že se vztahuje i na dříve zahájená soudní řízení o žalobách rozhodnutím ÚPDI podle ZoD. Odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 2. 2019, sp. zn. 23 Cdo 4101/2018, týkající se změny příslušnosti soudu k přezkumu rozhodčích nálezů, a na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. II. ÚS 3775/19, a ze dne 2. 6. 2020, sp. zn. III. ÚS 2279/19. Vztah starého a nového práva je podle odvolatelky zapotřebí vykládat tak, aby účastníci mohli svá procesní práva realizovat.
13. Účastník 1) odvolání odůvodnil pouze tak, že je založeno na nesprávném právním posouzení, proto uplatňuje odvolací důvod podle ust. § 205 odst. 2, písm. g) o. s. ř. K výzvě soudu ze dne 26. 4. 2023, č. j. 28 C 145/2018-518, doručené dne 26. 4. 2023 a doručené právnímu zástupci účastníka 1) své odvolání nedoplnil.

14. ÚPDI se k odvolacím výhradám jednotlivých odvolatelů písemně vyjádřil. Uvedl, že proti České republice jsou opakovaně vedena řízení o porušení Smlouvy o fungování Evropské unie, a to i v případě směrnice 2012/34. Například v roce 2021 byla zahájena dvě řízení proti České republice pro nesplnění povinností podle článku 258 a článku 260 Smlouvy. Prvním je INFR (2021)2218 - neprovedení transpozice směrnice 2012/34 a druhým INFR (2021)2116 - nesprávná transpozice směrnice 2012/34. Tato řízení se mohou dotknout také přezkumu rozhodnutí regulačního subjektu pro železniční odvětví. Zdůraznil, že podle čl. 56 odst. 9, pododst. 2), věty první směrnice 2012/34 je rozhodnutí regulačního subjektu závazné pro všechny strany, na něž se toto rozhodnutí vztahuje. Taková závaznost je širší než závaznost rozhodnutí soudu, které je dle ust. § 159a o.s.ř. závazné jen pro účastníky řízení, zatímco rozhodnutí regulačního úřadu bylo závazné i pro ty, kdo nebyli účastníky správního řízení. Proto mají členské státy povinnost podle čl. 56 odst. 11 Směrnice 2012/34 zajistit, aby rozhodnutí regulačního subjektu byla zveřejněna a byla dostupná všem, kterých se mají týkat. Účastníky přezkumného soudního řízení by měli být dále i dopravci s licencí vydanou v zahraničí, nebo objednavatelé veřejné dopravy, zasilatelé, provozovatelé kombinované dopravy se zájmem v oblasti veřejné služby nebo obchodním zájmem na získání kapacity infrastruktury. Úřadu tedy není konečný výčet dotčených osob znám. Proto je jeho rozhodnutí doručováno veřejnou vyhláškou, což o. s. ř. v případě řízení před obecným soudem neumožňuje.
15. Co se týče argumentace rozhodnutími Obvodního soudu pro Prahu 1, 17 podaných žalob tohoto typu bylo spojeno do 13 řízení a v 11 z nich bylo řízení zastaveno dle ust. § 104b o. s. ř. Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl meritorně pouze dne 8. listopadu 2022 pod sp. zn. 27 C 188/2020, rozsudek není pravomocný, bylo proti němu podáno 15 odvolání, a to i opomenutými účastníky. V další zmíněné věci sp. zn. 22 C 79/2020 již bylo řízení pravomocně zastaveno. ÚPDI od počátku těchto řízení trvá na závěru, že k přezkoumání jeho rozhodnutí jsou příslušné správní soudy, a upozorňuje na rozpor nového projednání věci civilním soudem s unijním právem. Navrhl ve všech řízeních zastavení řízení pro nepříslušnost, případně položení předběžné otázky SDEU, aby se otázka příslušnosti soudu vyřešila. Citoval z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. června 2023, čj. 29 Co 142/2023-333 a ze dne 2. 8. 2023, čj. 29 Co 190/2023-280. Rozhodovací praxe odvolacího soudu je již ustálená a tento soud opakovaně rozhodl ve prospěch příslušnosti správních soudů.
16. Důvody věcné příslušnosti správních soudů v projednávané věci shrnul ÚPDI tak, že podle článku 56 odst. 10 směrnice 2012/34 mají členské státy povinnost zajistit, aby rozhodnutí přijatá regulačním subjektem podléhala soudnímu přezkumu (judicial review). Unijní právo na rozdíl od vnitrostátního práva nelpí na rozlišování soukromoprávních a veřejnoprávních úprav. Směrnice obsahující oba dva prvky jsou dnes běžné a patří mezi ně i směrnice 2012/34. Zásada procesní autonomie členských států Evropské unie se v tomto případě neuplatní. Soudní dvůr vychází z povinnosti členských států zakotvené v právních předpisech Unie spočívající v tom, aby po procesní stránce umožnily prosazování nároků vyplývajících z unijního práva. Státní orgány mají povinnost vykládat vnitrostátní právo v souladu s unijním právem, a pokud je takových výkladů více, musí dát aplikační orgán přednost takovému výkladu, který nejlépe umožní zajistit efektivitu unijního práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. července 2016, č. j. 9 Azs 95/2016-29). Při rozhodování o příslušnosti soudu k přezkumu rozhodnutí ÚPDI je třeba zdůraznit ústavní (čl. 10a Ústavy) a mezinárodní rozměr.
17. ÚPDI odkázal na ustálenou judikatura SDEU. Rozsudek C-489/15 považuje za nedovolené nahradit rozhodnutí uvedená v čl. 56 odst. 1 a 2 směrnice EP a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále též jen jako „směrnice 2012/34“) a svěřená regulačnímu subjektu podle čl. 55 směrnice 2012/34 (v ČR je regulačním subjektem ÚPDI) rozhodnutím soudu, pokud by rozhodnutí soudu nepředcházelo rozhodnutí regulačního subjektu.

Rovněž Komise v bodě 40. svého stanoviska v řízení o předběžné otázce vedené SDEU ve věci C-221/21 a C-222/21 uvedla, že pokud příslušný občanskoprávní soud vstupuje do pozice regulačního subjektu, je taková situace v rozporu se zásadou jednotnosti přezkumu. Závěrem ÚPDI navrhl, aby odvolací soud usnesení soudu I. stupně potvrdil.

18. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř. včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, aniž by ve věci nařizoval odvolací jednání v souladu s ust. § 214 odst. 2, písm. c) o. s. ř., a shledal odvolání nedůvodným.
19. V řízení jde o nahrazení správního rozhodnutí vydaného ÚPDI podle ZoD. Podle ust. § 244 odst. 1 o. s. ř. platí, *že rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.* Zatímco správní soudy ochranu subjektivních veřejných práv poskytují formou přezkumu napadených rozhodnutí správních orgánů, postup soudu podle části V. o. s. ř. představuje nové projednání věci, která již byla pravomocně rozhodnuta ve správním řízení, soudem. Zákon až do dne 1. 2. 2022, tj. dne účinnosti novely ZoD č. 426/2021 Sb., příslušnost k přezkumu prohlášení o dráze neupravoval. Dřívější judikatura s odkazem na soukromoprávní aspekt dopadu rozhodnutí ÚPDI na zainteresované subjekty v železniční dopravě dospěla k závěru, že tato rozhodnutí mají v řízení podle části V. o. s. ř. v systému apelace přezkoumávat obecné soudy. Veřejnoprávní podstata těchto rozhodnutí byla od počátku nesporná. Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb. k rozhodování některých kompetenčních sporů o věcné příslušnosti obecných takto rozhodl citovaným rozhodnutím ze dne sp. zn. 1 As 28/2014 ze dne 7. 5. 2014, potvrzeným rozhodnutím zvláštního senátu ze dne 20. května 2015, č. j. Konf 3/2015-13. Toto rozhodnutí je ovšem překonané.
20. Aktuálně soud I. stupně rozhodoval v situace, kdy je účinnou výslovná právní úprava - ust. § 65a odst. 2 ZoD ve znění účinném od 1. 2. 2022 a znějícím takto: *k soudnímu přezkumu **rozhodnutí Úřadu vydaného podle tohoto zákona** jsou příslušné soudy jednající a rozhodující ve správním soudnictví.* Touto novelou zákona o drahách (zákonem č. 426/2021 Sb.) je nezpochybnitelně stanoveno, že rozhodnutí ÚPDI vydaná podle ZoD podléhají přezkumu správních soudů. Odvolatelé nesouhlasili s tím, jak soud I. stupně vyložil přechodné ustanovení zákona č. 426/2021 Sb. v bodu 11 čl. II, který zní: *Řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 266/1994 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.* Důvodová zpráva k zákonu č. 426/2021 Sb. k tomuto přechodnému ustanovení uvádí: *Bod 10 (později přečíslovaný na bod 11, pozn. odvolacího soudu) obsahuje obvyklé přechodné ustanovení týkající se nastavení pravidel pro dokončení **správních řízení zahájených před účinností nově navrhované právní úpravy.** Taková řízení se dokončí podle dosavadních právních předpisů. To nicméně neplatí, stanoví-li shora uvedená přechodná ustanovení jinak.* Znění zákona podle názoru odvolacího soudu umožňuje jazykový výklad v souladu s výkladem logickým tak, jak na něj nahlíží soud I. stupně. V přechodném ustanovení se z působnosti novelizujícího zákona vyjmají *řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona*, novela stanoví, že se dokončí podle ZoD ve znění před účinností novely. V celém textu novelizujícího zákona jde především o správní řízení podle ZoD, ust. § 65a je jediným, které řeší soudní přezkum. Důvodová zpráva pak výslovně hovoří o dokončení správních řízení podle dosavadních pravidel.
21. Neobstojí ani odvolací argument zásadou perpetuatio fori, vyjádřenou v ust. § 11 odst. 1, větě druhé o. s. ř.: *Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.* Okolnosti, které ospravedlňovaly příslušnost správních soudů, existovaly v projednávané věci od počátku. V projednávané věci nebylo přijato závazné rozhodnutí o věcné příslušnosti obecného soudu. Pouze převládl judikatorní názor, že řízení má před obecným soudem

podle části V. o. s. ř. proběhnout. Současný náhled na příslušnost k projednání věci nezpůsobila změna právní úpravy, neboť právní úprava věcné příslušnosti byla nově přijata. Důvodem nebyla ani žádná změna okolností, ty zůstaly od zahájení řízení stejné. Změnu rozhodovací praxe by bylo možno označit jako „uvedení věcí na pravou míru“, uplatnila se zásada, souladná s evropským právem, která tu měla platit od počátku všech řízení o typově obdobných žalobách.

22. Odvolací soud z důvodů výše uvedených přisvědčil soudu I. stupně a přijal za své toto posouzení příslušnosti soudu k rozhodnutí sporu. Shodně postupuje zdejší odvolací soud i v řadě dalších soudních řízení, jak to publikuje ÚPDI na svých webových stránkách https://www.updi.cz/images/Dokumenty/soudni_rozhodnuti/2023/Prehled_soudnich_rizeni_OS_R_k_21.8.23.pdf. Příkladem pod sp. zn. 29 Co 5/2023, 15 Co 48/2023, 29 Co 142/2023, 29 Co 148/2023, 29 Co 190/2023, 15 Co 145/2023 a 15 Co 151/2023.
23. Pokud žalobkyně argumentovaly meritorním rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. listopadu 2022 pod sp. zn. 27 C 188/2020, doplňuje odvolací soud, že Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl o odvoláních proti tomuto rozsudku dne 29. 8. 2023 usnesením sp. zn. 15 Co 151/2023 tak, že rozsudek soudu I. stupně zrušil a řízení zastavil s poučením o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví ve lhůtě 1 měsíce od právní moci usnesení o zastavení řízení, a to k Městskému soudu v Praze.
24. Co se týče rozhodnutí konfliktního senátu ze dne 16. 1. 2023 č. j. Konf 3/2022-53, to řešilo odlišnou otázku příslušnosti soudu k přezkumu rozhodnutí ÚPDI o předběžném opatření, přičemž konfliktní senát neměl důvod k odklonu od své ustálené judikatury, podle které jsou k soudnímu přezkumu nemeritorních rozhodnutí vydaných ve správních řízeních o soukromoprávní věci povolány soudy ve správním soudnictví. Nosná argumentace rozhodnutí se netýkala posouzení, zda rozhodnutí ÚPDI dle ust. § 34e odst. 1 zákona o dráhách je či není rozhodnutím o věci vyplývající ze soukromého práva ve smyslu ust. § 244 odst. 1 o. s. ř. Toto rozhodnutí svým „obiter dictum“ řečeným názorem, nepopřelo ani nemohlo popřít jednu ze zásad doktríny civilního práva procesního, totiž že se v procesním právu postupuje podle nové právní úpravy, pokud nejsou výslovně upraveny odchylky od této zásady, přičemž účinky procesních úkonů, které byly učiněny do té doby, zůstávají zachovány. Rozhodně pak nelze pochybovat o tom, že ust. § 65a odst. 1 a 2 ZoD ve znění účinném od 1. 2. 2022 jsou normami procesního, nikoli hmotného práva.
25. Argumentu stanoviskem Evropské komise ze dne 30. 8. 2021 uplatněným v řízení před SDEU ve věci C-221/21 a C-222/21 odvolatelé vytýkají jednak to, že stanovisko nebylo do předmětného rozhodnutí převzato, a jednak nedostatečnou kompetenci Evropské komise vykládat soulad vnitrostátní právní úpravy s evropským právem. Naproti tomu lze uvést, že jeden z argumentů tohoto stanoviska, kterým je jednotnost přezkumu rozhodnutí přijatých provozovatelem infrastruktury prováděného regulačním subjektem jako jeden ze základních prvků pro zajištění rovného zacházení s železničními podniky, převzal SDEU v rozsudku ze dne 27. října 2022, DB Station & Service AG proti ODEG Ostdeutsche Eisenbahn GmbH, C-721/20, SDEU vyzdvihl jako základní princip požadavek soudržného řízení železniční sítě (viz bod 80 uvedeného rozsudku).
26. Odvolací soud neshledává, že se právní úprava příslušnosti k projednání sporu zásadním způsobem nepříznivě dotkne práv účastníků řízení. Naopak v řízení podle zákona č.150/2002 Sb., soudního řádu správního, bude lepší možnost postihnout veškeré subjekty, jejichž práva mohla být přezkoumávaným správním rozhodnutím dotčena prostřednictvím institutu osoby zúčastněné na řízení dle ust. § 34 s. ř. s. Nelze ani předjímat, že se změnou věcné příslušnosti probíhající řízení významně prodlouží. Přijatý výklad zákonného ustanovení účinného od 1. 2. 2022 neznamená odeprání spravedlnosti žalobcům, naopak je v souladu s evropskou právní úpravou směřuje na správní soudnictví, kde jsou jejich práva v plné míře zachována.

27. Soud I. stupně je v případě, že řízení zastaví podle ust. § 104b odst. 1 o. s. ř., povinen žalobce poučit o možnosti podat žalobu k příslušnému správnímu soudu, této své povinnosti soud I. stupně v napadeném usnesení dostál. Také akcesorické rozhodnutí o nákladech řízení opřené o ust. § 146 odst. 1, písm. b) o. s. ř. ob stojí, neboť procesní zavinění na zastavení řízení není důvod zvažovat.
28. Co se týče odvolání účastníka 1), to neobsahuje základní náležitosti dle ust. § 205 o. s. ř., ač byl účastník o následcích nedoplnění odvolání poučen dle ust. § 43 odst. 1, věty první o. s. ř. ve výzvě ze dne 26. 4. 2023, čj. 28 C 145/518. Proto odvolací soud toto odvolání odmítl v souladu s ust. § 43 odst. 2 ve spojení s ust. § 211 o. s. ř.: *Není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zabývá řízení, odmítne.*
29. Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně postupem dle ust. § 219 o. s. ř. včetně akcesorického výroku o náhradě nákladů řízení (proti němuž žádný z odvolatelů nebrojil) jako věcně správné potvrdil.
30. Rozhodnutí o vrácení soudních poplatků z návrhu na zahájení řízení odvolací soud změnil postupem dle ust. § 220 odst. 1, písm. a) o. s. ř. a rozhodl, že bude žalobcům vrácen soudní poplatek po odpočtu částky 1 000 Kč v souladu s ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích.
31. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 3 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. per analogiam – žalobci nebyli v odvolacím řízení úspěšní a nikomu jinému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze za splnění podmínek upravených v ust. § 237 o. s. ř. podat dovolání ve lhůtě 2 měsíců od doručení prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 12. září 2023

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu